

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Σ.Τ.Ο.Ε.)

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1963

Μέλος της Ανωτάτης Γενικής Συνομοσπονδίας Συνταξιούχων Ελλάδος (Α.Γ.Σ.Σ.Ε.)

Μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Συνταξιούχων & Ηλικιωμένων (F.E.R.P.A.)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 34 & ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 1, Τ.Κ. 106 79 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210 3613680, 2103617880, FAX: 2103617882, e-mail : ostoe@otenet.gr, site : www.ostoe.gr

Αρ. Πρωτ.: 2146

Αθήνα 22/10/2026

Προς: τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Κύριο Κυριάκο Πιερρακάκη

e-mail: ministeroffice@minfin.gr

Κοιν:

1) Υπουργό Δικαιοσύνης, κ. Γεώργιο Φλωρίδη.

e-mail: grammateia@justice.gov.gr

2) Πρόεδρο και μέλη της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής.

e-mail: epitropes@parliament.gr

3) Κοινοβουλευτικές Ομάδες — υπόψη των αρμόδιων τομεαρχών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

e-mail: ndko@parliament.gr pasok@parliament.gr syriza@parliament.gr
kke@parliament.gr el_lisi@parliament.gr nikh@parliament.gr
plefsieleftherias.ko@parliament.gr

4) Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γιάννη Στουρνάρα.

e-mail: ystournaras@bankofgreece.gr

5) Γενική Γραμματέα Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, κα Θεώνη Αλαμπάση.

email: egdix@minfin.gr

6) Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή — υπόψη και της Υποδιοίκησης «Συνήγορος του Καταναλωτή».

e-mail: dimea@mnec.gr grammateia@synigoroskatanaloti.gr

7)Ανωτάτη Γενική Συνομοσπονδία Συλλόγων Συνταξιούχων (ΑΓΣΣΕ)
e-mail: agsse2006@gmail.com

Θέμα: Συμμετοχή ΟΣΤΟΕ με προτάσεις στην διαβούλευση του Νομοσχεδίου για τις ρυθμίσεις δανείων και την προστασία των οφειλετών

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ Οικονομικών & Εθνικής Οικονομίας,

Σας υποβάλλουμε και με επιστολή τις προτάσεις που έχουμε ήδη καταθέσει στην διαδικασία της Διαβούλευσης για το Νομοσχέδιο του Υπουργείου σας, που αφορά μεταξύ άλλων θεμάτων τις ρυθμίσεις δανείων και την προστασία των οφειλετών.

Ακολουθεί το σχετικό κείμενο προτάσεων.

	Για το Δ.Σ. της ΟΣΤΟΕ
Ο Πρόεδρος	Ο Γεν. Γραμματέας
Γεώργιος Μαλαμής	Παύλος Δερμενάκης

Ομοσπονδία Συνταξιοχικών Τραπεζικών Οργανώσεων Ελλάδος (ΟΣΤΟΕ)

Παρατηρήσεις και προτάσεις για τις ρυθμίσεις δανείων και την προστασία των οφειλετών

Επί των άρθρων 212 έως 245 του σχεδίου νόμου

Η Ομοσπονδία Συνταξιοχικών Τραπεζικών Οργανώσεων Ελλάδος (ΟΣΤΟΕ) καταθέτει τις ακόλουθες παρατηρήσεις, αξιοποιώντας την εμπειρία των ομάδων υποστήριξης δανειοληπτών των Συλλόγων της και της Επιτροπής Δανείων της Ομοσπονδίας. Οι προτάσεις αποτελούν συνέχεια του υπομνήματος της 4.9.2024 προς τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και της υπ' αριθ. πρωτ. 2071/28.3.2025 επιστολής της ΟΣΤΟΕ, τα οποία έχουν διαβιβαστεί και στο Υπουργείο σας.

Η παρέμβασή μας έχει κοινωνικό χαρακτήρα και αφορά την προστασία των πολιτών. Κριτήριά της είναι η δίκαιη κατανομή των βαρών, η πραγματική οικονομική δυνατότητα, η αξιοπρεπής διαβίωση, η προστασία της κατοικίας και η ίση πρόσβαση σε αποτελεσματική έννομη προστασία.

[Α]. Πεδίο της παρέμβασης

Τα άρθρα 212–245 περιλαμβάνουν διαφορετικές ομάδες διατάξεων. Τα άρθρα 226–245 θεσπίζουν ειδική διαδικασία διμερούς ρύθμισης οφειλών και τη μετάβαση από το υφιστάμενο πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας. Τα άρθρα 212–225 αφορούν επίσης εποπτεία, διαφάνεια, ανώτατα όρια απαιτήσεων και προστασία συνεπών οφειλετών. Οι εγγυήσεις των άρθρων 220–222 δεν πρέπει να θεωρούνται εξαρτώμενες από αίτηση ή συμφωνία στη νέα διαπραγμάτευση.

Διακρίνουμε τις άμεσες βελτιώσεις της νέας διαδικασίας από τις προτάσεις για το ευρύτερο πλαίσιο ρυθμίσεων. Ζητούμε οι κοινές εγγυήσεις ενημέρωσης, νομιμότητας χρεώσεων και αποκατάστασης παραβάσεων να έχουν ρητή εφαρμογή στις διαδικασίες που ο νομοθέτης θα προσδιορίσει, με διατήρηση ευνοϊκότερων ειδικών διατάξεων. Η υποχρεωτική επίτευξη λύσης και η μείωση οφειλής αποτελούν πρόσθετες ουσιαστικές νομοθετικές προτάσεις και όχι περιγραφή του περιεχομένου της ελεύθερης διαπραγμάτευσης.

Η αναδιάρθρωση του ελληνικού δημόσιου χρέους και η δημόσια στήριξη του τραπεζικού συστήματος αναδεικνύουν την ανάγκη αντίστοιχης κοινωνικής μέριμνας για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά. Δεν εξομοιώνουμε τους νομικούς μηχανισμούς δημόσιου και ιδιωτικού χρέους. Επισημαίνουμε, όμως, ότι οι μεγάλες απώλειες διαχρονικά μισθών και συντάξεων, η ανεργία και οι φορολογικές επιβαρύνσεις της περιόδου της κρίσης, που συνεχίζεται με διαφορετικό τρόπο μέχρι σήμερα, έχουν περιορίσει δραστικά τη δυνατότητα πολλών πολιτών να εξυπηρετούν δάνεια που είχαν αναλάβει υπό διαφορετικές συνθήκες. Οι τράπεζες ενέκριναν τις χρηματοδοτήσεις βάσει της τότε αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών. Οι μεταγενέστερες απώλειες εισοδήματος, η ανεργία και οι αυξημένες ανάγκες διαβίωσης ανέτρεψαν για πολλούς τις συνθήκες αποπληρωμής. Οι συνέπειες αυτές εξακολουθούν να επιβαρύνουν νοικοκυριά που δεν έχουν ανακτήσει την πραγματική οικονομική δυνατότητα με βάση την οποία ανέλαβαν τις υποχρεώσεις τους. Επίσης σημαντικοί πόροι των προγραμμάτων χρηματοδοτικής συνδρομής από τα μνημονιακά χρηματοδοτικά εργαλεία διατέθηκε στην ανακεφαλαιοποίηση τραπεζών. Η στήριξη αυτή ενισχύει το αίτημα αποτελεσματικής κοινωνικής προστασίας και δίκαιης αντιμετώπισης της αποδεδειγμένης οικονομικής αδυναμίας.

Ειδικότερα, το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο περιλαμβάνει ήδη υποχρεώσεις ενημέρωσης, αξιολόγησης της οικονομικής κατάστασης και συνεκτίμησης του ιστορικού συμπεριφοράς των δανειοληπτών. Το κρίσιμο πρόβλημα είναι ότι η ύπαρξη αυτών των υποχρεώσεων δεν εξασφαλίζει πάντοτε την εφαρμογή τους, την έγκαιρη αποκατάσταση των παραβάσεων και την επίτευξη ρύθμισης που ο οφειλέτης μπορεί πράγματι να εξυπηρετεί.

Αναγνωρίζουμε ως θετική κατεύθυνση την ενίσχυση της διαφάνειας, τις προθεσμίες απάντησης, την προστασία των συνεπών οφειλετών και τον επανυπολογισμό απαιτήσεων. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν λύνουν το γενικότερο πρόβλημα με τα «κόκκινα δάνεια» των ιδιωτών. Δεν αίρουν τις ανισότητες της διαπραγματεύσεως ούτε εξασφαλίζουν από μόνες τους βιώσιμες λύσεις. Απαιτούνται σαφείς υποχρεώσεις πιστωτών και διαχειριστών, αποτελεσματικές κυρώσεις, αποκατάσταση των παραβάσεων και ουσιαστικός έλεγχος εφαρμογής. Παράλληλα, ορισμένες προτεινόμενες διατάξεις ενισχύουν τη θέση του πιστωτή στην αναγκαστική εκτέλεση, όπως η αυτοτελής εκτελεστότητα των συμβάσεων του άρθρου 231.

Ζητούμε η παρέμβαση να συμπληρωθεί με ευρύτερες ουσιαστικές εγγυήσεις για τις ρυθμίσεις οφειλών και να στηριχθεί στις ακόλουθες αρχές:

α) Δεσμευτική εξεύρεση βιώσιμης λύσης για οφειλέτες που αποδεδειγμένα αδυνατούν να ανταποκριθούν στους υφιστάμενους όρους.

β) Έγκαιρη και πλήρης αποκατάσταση διαχρονικά των συνεπειών παράνομων χρεώσεων, σφαλμάτων και παραλείψεων των πιστωτών και διαχειριστών.

γ) Επανεξέταση της υπερχρέωσης που έχει ήδη δημιουργηθεί, ιδίως όταν συνδέεται με αποδεδειγμένη και ουσιώδη απώλεια εισοδήματος ή επιδείνωση της υγείας χωρίς υπαιτιότητα του οφειλέτη, ώστε στις περιπτώσεις αυτές να προβλέπεται η ανάλογη μείωση της οφειλής.

Η ΟΛΑΠ 6/2026, στο πλαίσιο της ερμηνείας του άρθρου 9 παρ. 2 του ν. 3869/2010, αναδεικνύει τον κοινωνικό σκοπό της ρύθμισης και απαλλαγής χρεών και τη σημασία της επανένταξης του υπερχρεωμένου πολίτη στην οικονομική και κοινωνική ζωή.

Η απόφαση συνδέει τη νομοθετική προστασία με το κοινωνικό κράτος δικαίου και τα άρθρα 2 παρ. 1, 21 παρ. 1 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος. Η επιχειρηματολογία αυτή στηρίζει το αίτημα κοινωνικά αποτελεσματικών ρυθμίσεων. Δεν συνεπάγεται, πάντως, ότι η απόφαση θεσπίζει αυτοτελώς γενικό δικαίωμα υποχρεωτικής διαγραφής ή συγκεκριμένους όρους για όλες τις συμβατικές ρυθμίσεις. Οι γενικές εγγυήσεις που ζητούμε απαιτούν ειδική νομοθέτηση.

Η Πολιτεία οφείλει να αντιμετωπίσει και τη συσσωρευμένη υπερχρέωση των πολιτών που επλήγησαν από διαρκείς απώλειες εισοδήματος. Η ύπαρξη επιμέρους διαδικασιών ρύθμισης και απαλλαγής δεν αναιρεί την ανάγκη συμπλήρωσής τους με δεσμευτικά κριτήρια βιωσιμότητας, αποτελεσματική πρόσβαση και προστασία από την απώλεια κατοικίας.

Οι ακόλουθες παρατηρήσεις διατηρούν την αρίθμηση των θεματικών προτάσεων. Όπου απαιτείται μεταβολή άλλου καθεστώτος, ζητούμε ρητή πρόσθετη ή τροποποιητική διάταξη και όχι την αυτόματη εφαρμογή της νέας διμερούς διαδικασίας σε κάθε μορφή ρύθμισης.

[B]. Επιμέρους παρατηρήσεις και προτάσεις

1. Από την υποχρέωση εξέτασης στην υποχρέωση βιώσιμης λύσης

Άρθρα 225, 228 και 229

Η υποχρέωση εξέτασης ενός αιτήματος και παροχής αιτιολογημένης απάντησης δεν αρκεί όταν ο πιστωτής μπορεί να απορρίψει κάθε εφαρμόσιμη λύση και να προχωρήσει σε ρευστοποίηση.

Προτείνεται, ως πρόσθετη ουσιαστική εγγύηση, να θεσπιστεί δικαίωμα του οφειλέτη, που παρέχει καλόπιστα τα αναγκαία στοιχεία και αποδεικνύει πραγματική αδυναμία πληρωμής, σε ρύθμιση σύμφωνη με τη συνολική οικονομική του δυνατότητα. Η έννοια της συνεργασίας να μην εξαντλείται στην τυπική τήρηση προθεσμιών όταν συντρέχουν αντικειμενικά κωλύματα. Ο πιστωτής να υποχρεούται να προσφέρει και, εφόσον ο οφειλέτης αποδέχεται, να συνάπτει ρύθμιση που πληροί νομοθετικά καθορισμένα κριτήρια βιωσιμότητας.

Η συνολική μηνιαία εξυπηρέτηση των οφειλών να μην υπερβαίνει το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα του νοικοκυριού μετά την αφαίρεση των επικαιροποιημένων εύλογων δαπανών διαβίωσης και των τεκμηριωμένων πρόσθετων αναγκών υγείας, αναπηρίας, στέγασης και φροντίδας.

Να συνυπολογίζονται όλες οι υποχρεώσεις προς χρηματοδοτικούς φορείς, Δημόσιο και ασφαλιστικούς φορείς. Κάθε πρόταση να συνοδεύεται από αναλυτικό πίνακα υπολογισμού της δυνατότητας πληρωμής.

Όταν η πλήρης αποπληρωμή δεν είναι εφικτή με βιώσιμη επιμήκυνση και προσαρμογή επιτοκίου, να προβλέπεται με ειδική διάταξη μείωση της απαίτησης στο αναγκαίο μέτρο, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και με τις αναγκαίες εγγυήσεις αναλογικότητας και δικαστικού ελέγχου. Αν η διαπραγμάτευση δεν καταλήγει, να υπάρχει ταχεία ανεξάρτητη διαδικασία προσδιορισμού εφαρμόσιμης λύσης. Η άρνηση πιστωτή να μη ματαιώνει το δικαίωμα χωρίς ουσιαστικό έλεγχο.

Όταν το διαθέσιμο ποσό είναι μηδενικό ή προσωρινά ανεπαρκές, να προβλέπεται περίοδος χάριτος, προσωρινή μηδενική καταβολή ή άλλη ειδική λύση, με επανέλεγχο σε εύλογο χρόνο. Να μη δημιουργείται τεχνητή δόση που εκ των προτέρων δεν μπορεί να τηρηθεί. Η οικονομική δυνατότητα εγγυητή να αιολογείται αυτοτελώς, χωρίς αυτόματη υποχρέωσή του να χρηματοδοτεί ρύθμιση πέρα από τα όρια της εγγύησης και τη δική του δυνατότητα.

2. Προστασία της κύριας κατοικίας και όρια στην επίδραση της αξίας της

Άρθρα 225 και 229

Η εμπορική αξία της κύριας κατοικίας δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για να επιβάλλονται δόσεις που υπερβαίνουν την πραγματική δυνατότητα πληρωμής.

Ζητούμε ειδικό πλαίσιο προστασίας της κύριας κατοικίας, μέχρι νομοθετικά καθορισμένα όρια αξίας, με κοινωνικά και οικογενειακά κριτήρια. Εντός αυτού του πλαισίου, η αρχή ότι ο πιστωτής δεν πρέπει να λάβει λιγότερα από όσα θα ανακτούσε μέσω ρευστοποίησης να μην υπερισχύει αυτομάτως της δυνατότητας βιώσιμης εξυπηρέτησης και της ανάγκης προστασίας της κατοικίας.

Η σημερινή οικονομική και οικογενειακή κατάσταση να καθορίζει τη δυνατότητα πληρωμής. Παράλληλα, να συνεκτιμώνται ο στεγαστικός σκοπός και οι οικογενειακές ανάγκες κατά τη χορήγηση του δανείου. Η ενηλικίωση των παιδιών, ο θάνατος συζύγου ή η λύση του γάμου να μην οδηγούν αυτομάτως σε απώλεια προστασίας μιας κατοικίας που αποκτήθηκε για την κάλυψη πραγματικών οικογενειακών αναγκών.

3. Ουσιαστική συνεκτίμηση της προηγούμενης συνέπειας και της ανυπαίτιας οικονομικής αδυναμίας

Άρθρα 228 και 229

Η προβλεπόμενη αξιολόγηση του ιστορικού οικονομικής συμπεριφοράς πρέπει να συνδέεται με συγκεκριμένες συνέπειες υπέρ του οφειλέτη.

Να καθοριστούν δεσμευτικά κριτήρια συνεκτίμησης:

- α) Της μακροχρόνιας προηγούμενης συνέπειας οφειλετών και εγγυητών.
- β) Της αποδεδειγμένης απώλειας εισοδήματος λόγω περικοπών μισθών ή συντάξεων, ανεργίας ή άλλων περιστάσεων χωρίς υπαιτιότητά τους.
- γ) Της αναπηρίας, σοβαρής ασθένειας και επιβάρυνσης με δαπάνες φροντίδας.

Η πρόταση ρύθμισης να εξηγεί πώς τα στοιχεία αυτά επηρέασαν το επιτόκιο, τη διάρκεια, τη διαγραφή επιβαρύνσεων και την τυχόν μείωση κεφαλαίου. Η απλή αναφορά ότι «ελήφθησαν υπόψη» να μην αρκεί.

Η μεταβίβαση ή ανάθεση διαχείρισης να μη διακόπτει την πρόσβαση στη ρύθμιση ούτε να μηδενίζει το ιστορικό συνέπειας και αιτημάτων. Ο νέος δικαιούχος ή διαχειριστής να παραλαμβάνει πλήρη φάκελο και να δεσμεύεται από τις υφιστάμενες υποχρεώσεις. Εσωτερικοί στόχοι χαρτοφυλακίων να μην αποτελούν επαρκή αιτιολογία απόρριψης.

4. Επανεξέταση της ήδη συσσωρευμένης υπερχρέωσης

Άρθρα 221, 229 και 244 ή πρόσθετη διάταξη

Το άρθρο 221 ήδη προβλέπει επανυπολογισμό υφιστάμενων ανεξόφλητων απαιτήσεων. Ο περιορισμός μέσω ανώτατου πολλαπλασίου του κεφαλαίου, όμως, δεν ισοδυναμεί με εξατομικευμένη αντιμετώπιση της υπερχρέωσης ούτε εγγυάται βιώσιμη δόση. Ζητούμε συμπληρωματικό μηχανισμό επανεξέτασης της εξέλιξης της απαίτησης από την επέλευση αποδεδειγμένης οικονομικής βλάβης.

Ζητούμε ειδική διαδικασία επανεξέτασης υφιστάμενων οφειλών, ρυθμισμένων και μη, όταν τεκμηριώνεται ουσιώδης και διαρκής επιδείνωση της οικονομικής δυνατότητας χωρίς υπαιτιότητα του οφειλέτη.

Να προσδιορίζεται, με αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία, ο χρόνος επέλευσης της οικονομικής βλάβης και να εξετάζεται η εξέλιξη της απαίτησης από τότε μέχρι σήμερα.

Η διαδικασία να περιλαμβάνει:

α) Αφαίρεση παράνομων ή αδικαιολόγητων χρεώσεων και των συνακόλουθων επιβαρύνσεών τους.

β) Διαγραφή τόκων υπερημερίας, ανατοκισμών και εξόδων που οφείλονται σε αποδεδειγμένα σφάλματα ή αδικαιολόγητη καθυστέρηση του πιστωτή.

γ) Ειδικά κριτήρια μείωσης των λοιπών συσσωρευμένων επιβαρύνσεων κατά την περίοδο της αποδεδειγμένης οικονομικής αδυναμίας.

δ) Μείωση κεφαλαίου, όπου παραμένει αναγκαία για βιώσιμη διευθέτηση.

Ο επανυπολογισμός να λαμβάνει υπόψη όλες τις καταβολές και να διακρίνει το πραγματικά εκταμιευμένο κεφάλαιο από κεφαλαιοποιημένους τόκους και έξοδα, χωρίς διπλή προσμέτρηση ποσών αναχρηματοδότησης. Η προηγούμενη υπογραφή συμβατικής ρύθμισης να μην αποκλείει την επανεξέταση. Για

δικαστικές ρυθμίσεις να καθοριστεί η κατάλληλη διαδικασία, με σεβασμό στο δεδικασμένο και στις αρμοδιότητες των δικαστηρίων.

5. Επικαιροποίηση δαπανών διαβίωσης και προστασία συνταξιούχων και των οικογενειών τους

Άρθρα 228–230 και πρόσθετες διατάξεις για το ακατάσχετο και την κληρονομική διαδοχή

Εύλογες δαπάνες διαβίωσης και βιωσιμότητα των ρυθμίσεων

Να θεσπιστεί ετήσια επικαιροποίηση των εύλογων δαπανών διαβίωσης, με δημοσιευμένη μεθοδολογία και πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Να προβλέπεται επιπλέον εξατομικευμένη συνεκτίμηση των τεκμηριωμένων αναγκών υγείας, αναπηρίας, στέγασης και φροντίδας, ώστε η εξυπηρέτηση της οφειλής να μην αποστερεί από το νοικοκυριό τα αναγκαία μέσα αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Για τους συνταξιούχους να μην τεκμαίρεται αύξηση μελλοντικού εισοδήματος χωρίς συγκεκριμένη τεκμηρίωση. Η ηλικία να μην αποτελεί από μόνη της λόγο απόρριψης ή υπέρμετρης συντόμευσης της ρύθμισης.

Να επιτρέπονται βιώσιμες ρυθμίσεις των οποίων η αποπληρωμή ολοκληρώνεται πέραν του 80ού έτους, εφόσον το επιθυμεί ο οφειλέτης, με έλεγχο της δυνατότητας εξυπηρέτησης και του συνολικού κόστους. Να κατοχυρωθεί επίσης η επανεξέταση ενεργής αλλά δυσβάστακτης ρύθμισης, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη διακοπή πληρωμών.

Ενίσχυση της προστασίας από κατασχέσεις

Η αύξηση του ακατάσχετου καταθέσεων με το άρθρο 6 του ν. 5313/2026 πρέπει να διακρίνεται από την προστασία της απαίτησης μισθού ή σύνταξης πριν από την κατάθεσή της σε τραπεζικό λογαριασμό.

Ζητούμε πρόσθετη διάταξη που να αυξάνει τουλάχιστον στα 1.600 ευρώ το πλήρως ακατάσχετο μηνιαίο ποσό μισθών, συντάξεων και περιοδικών ασφαλιστικών βοηθημάτων στην πηγή, έναντι απαιτήσεων του Δημοσίου, με αντίστοιχη αναμόρφωση της κλίμακας κατάσχεσης της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 33 ΚΕΔΕ.

Να προβλέπεται τακτική αναπροσαρμογή όλων των χρηματικών ορίων προστασίας από κατασχέσεις: τόσο των ορίων στην πηγή έναντι απαιτήσεων του Δημοσίου όσο και των ορίων προστασίας καταθέσεων έναντι απαιτήσεων του Δημοσίου και ιδιωτών. Να αναπροσαρμόζονται αντίστοιχα τα χρηματικά όρια των σχετικών κλιμάκων κατάσχεσης.

Η αναπροσαρμογή να ενεργοποιείται αυτοδικαίως όταν η σωρευτική αύξηση του μέσου ετήσιου Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή της ΕΛΣΤΑΤ, σε σχέση με το έτος αναφοράς της τελευταίας θέσπισης ή αναπροσαρμογής κάθε ορίου, φθάνει ή υπερβαίνει το 3%. Τα προστατευόμενα ποσά να αυξάνονται κατά ολόκληρο το ποσοστό της σωρευτικής μεταβολής και να μην μειώνονται σε περίπτωση αρνητικής μεταβολής του δείκτη. Τα νέα όρια να εφαρμόζονται από την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη δημοσίευση των ετήσιων στοιχείων, χωρίς να απαιτείται αίτηση του δικαιούχου. Μετά από κάθε αναπροσαρμογή, ως νέα βάση υπολογισμού να λαμβάνεται ο μέσος ετήσιος δείκτης βάσει του οποίου πραγματοποιήθηκε η αναπροσαρμογή, ώστε να αποφεύγεται η διπλή προσμέτρηση της ίδιας μεταβολής.

Να διασφαλίζεται η προστασία αναδρομικών αποδοχών, συντάξεων και περιοδικών ασφαλιστικών βοηθημάτων με κατανομή τους στους μήνες στους οποίους ανάγονται, τόσο κατά την καταβολή τους όσο και κατά την πίστωση στον τραπεζικό λογαριασμό.

Οι παραπάνω αλλαγές να μην περιορίζουν την ισχυρότερη προστασία που προβλέπεται έναντι ιδιωτών από το άρθρο 982 ΚΠολΔ ούτε άλλες ευνοϊκότερες ειδικές διατάξεις.

Προστασία των τέκνων και του επιζώντος συζύγου μετά τον θάνατο του οφειλέτη

Η δυνατότητα μακροχρόνιας ρύθμισης, περιλαμβανομένης εκείνης που εκτείνεται πέραν του 80ού έτους, πρέπει να συνοδεύεται από ειδική προστασία των τέκνων και του επιζώντος συζύγου. Η διατήρηση της οικογενειακής ακίνητης περιουσίας δεν πρέπει να συνεπάγεται μεταφορά του συνόλου της υπερχρέωσης στην οικογένεια.

Ζητούμε να θεσπιστεί, με τις αναγκαίες συμπληρωματικές διατάξεις στο κληρονομικό δίκαιο και στο δίκαιο των εμπράγματων εξασφαλίσεων, το ακόλουθο ειδικό καθεστώς:

α) Τα τέκνα ή/και ο επιζών σύζυγος που καλούνται ως κληρονόμοι και επιλέγουν να αποδεχθούν την κληρονομία να επιβαρύνονται, ως προς τα δάνεια και τις πιστώσεις, αποκλειστικά με τις απαιτήσεις που συνδέονται με τα κληρονομούμενα ακίνητα και είχαν εξασφαλιστεί με συναινετική υποθήκη ή προσημείωση.

β) Κριτήριο να αποτελεί η αποδεδειγμένη συναίνεση του κληρονομούμενου στην παροχή της συγκεκριμένης εξασφάλισης, ανεξαρτήτως του νόμιμου τρόπου με τον οποίο εκδηλώθηκε ή της διαδικασίας και του τίτλου εγγραφής της. Να περιλαμβάνονται και οι συναινετικές προσημειώσεις που εγγράφηκαν με δικαστική απόφαση. Να εξαιρούνται οι εξασφαλίσεις που αποκτήθηκαν μονομερώς, με δικαστικό τίτλο και χωρίς συναίνεση του κληρονομούμενου. Η συναίνεση να μην τεκμαίρεται από μόνη τη μη άσκηση ενδίκου βοηθήματος και να αποδεικνύεται από τον πιστωτή που την επικαλείται.

γ) Η ευθύνη των τέκνων και του επιζώντος συζύγου για τις παραπάνω συναινετικά εξασφαλισμένες απαιτήσεις να περιορίζεται στα συγκεκριμένα κληρονομούμενα ακίνητα και να μην επεκτείνεται στην ατομική τους περιουσία ή στα προσωπικά τους εισοδήματα. Σε περίπτωση περισσότερων κληρονόμων, να διακρίνονται ρητά η κατανομή της οφειλής μεταξύ τους και η έκταση της εμπράγματης επιβάρυνσης του ακινήτου. Κανένας κληρονόμος να μην αποκτά νέα προσωπική εις ολόκληρον ευθύνη.

δ) Οι λοιπές οφειλές από δάνεια και πιστώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τις οποίες αποκτήθηκε εξασφάλιση χωρίς συναίνεση του κληρονομούμενου, να αποσβένονται κατά τον θάνατο και να μη μεταβιβάζονται στα παραπάνω πρόσωπα. Να προβλεφθεί ειδική διαδικασία εξάλειψης των αντίστοιχων βαρών, με σαφείς μεταβατικές διατάξεις και τις αναγκαίες εγγυήσεις δικαστικής προστασίας. Η προτεινόμενη απόσβεση να αφορά την απαίτηση κατά της κληρονομίας και των προστατευόμενων κληρονόμων. Η επίδρασή της σε αυτοτελείς υποχρεώσεις άλλων συνοφειλετών ή εγγυητών να καθοριστεί ειδικά και να μην προκύπτει από ασαφή διατύπωση.

ε) Από την προτεινόμενη διαγραφή να εξαιρούνται οι οφειλές προς το Ελληνικό Δημόσιο, για τις οποίες εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις περί κληρονομικής ευθύνης. Η εξαίρεση να μην καταλαμβάνει ιδιωτικές απαιτήσεις μόνο και μόνο επειδή καλύπτονται από εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

στ) Ο θάνατος να μη συνιστά αυτοτελή λόγο καταγγελίας της ρύθμισης ή επιτάχυνσης της οφειλής. Να προβλέπεται εύλογη μεταβατική περίοδος για την ολοκλήρωση των κληρονομικών διαδικασιών, χωρίς μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης λόγω καθυστέρησης που οφείλεται αποκλειστικά στις διαδικασίες αυτές, καθώς και δυνατότητα συνέχισης ή αναπροσαρμογής της ρύθμισης με βιώσιμους όρους.

ζ) Η προστασία να μην προϋποθέτει νέα προσωπική εγγύηση των τέκνων ή του επιζώντος συζύγου ούτε να περιορίζει το δικαίωμά τους να αποποιηθούν την κληρονομία. Να ρυθμιστεί χωριστά η περίπτωση κατά την οποία τα πρόσωπα αυτά είχαν ήδη αυτοτελή ιδιότητα συνοφειλέτη ή εγγυητή, ώστε να προσδιορίζονται σαφώς η έκταση της προστασίας και η σχέση της με τις προϋπάρχουσες υποχρεώσεις τους.

6. Ενιαία διαχείριση και δεσμευτικές γραπτές προτάσεις

Άρθρα 229, 235 και 242

Να ορίζεται ένας υπεύθυνος επικοινωνίας και συντονισμού ανά οφειλέτη και ανά διαχειριστή, για το σύνολο των υπό διαχείριση οφειλών του.

Η αξιολόγηση να γίνεται ενιαία, ανεξαρτήτως χαρτοφυλακίου ή δικαιούχου της απαίτησης και των επιμέρους πολιτικών που εφαρμόζουν, οι οποίες πολλές φορές βρίσκονται σε σύγκρουση μεταξύ τους. Οι επιμέρους προτάσεις να μην υπερβαίνουν αθροιστικά τη συνολική δυνατότητα πληρωμής, αφού διασφαλίζονται πάντοτε τα αναγκαία μέσα διαβίωσης. Για διαφορετικούς διαχειριστές και για οφειλές προς το δημόσιο να προβλέπεται συντονισμός με τη συναίνεση του οφειλέτη.

Κάθε οριστική πρόταση να έχει λάβει τις εσωτερικές εγκρίσεις, να παρέχεται εγγράφως, να περιλαμβάνει την αναγκαία τεκμηρίωση σε σχέση με τα εισοδήματα και τις ανάγκες διαβίωσης και να δεσμεύει τον πιστωτή για συγκεκριμένο διάστημα.

Να απαγορεύεται προκαταβολή ως προϋπόθεση εξέτασης, διαπραγμάτευσης ή έγκρισης. Τυχόν προκαταβολή να καταβάλλεται μόνο μετά την υπογραφή δεσμευτικής σύμβασης και να προσμετράται στην εξόφληση. Όταν δεν υπάρχει πραγματικά διαθέσιμη ρευστότητα μετά την κάλυψη αναγκών δαπανών και εύλογου αποθέματος έκτακτων αναγκών, να μη ζητείται προκαταβολή. Αν

χρηματοδοτείται από τρέχον εισόδημα, να μην υπερβαίνει το διαθέσιμο ποσό ενός μήνα μετά τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης και τις λοιπές ανελαστικές υποχρεώσεις, ούτε να προστίθεται σε δόση του ίδιου μήνα κατά τρόπο που υπερβαίνει τη δυνατότητα πληρωμής. Ακατάσχετες παροχές, δεσμευμένες καταθέσεις και μη ρευστοποιήσιμοι τίτλοι να μη θεωρούνται διαθέσιμα αποθέματα. Να οριστεί σαφώς η βάση του ορίου προκαταβολής του άρθρου 229, χωρίς κεφαλαιοποιημένους τόκους και έξοδα.

7. Αποτελεσματική εφαρμογή της υποχρέωσης ενημέρωσης

Άρθρα 220, 225 και 234

Ζητούμε ενίσχυση της εφαρμογής των υφιστάμενων υποχρεώσεων, ώστε ο οφειλέτης και ο εγγυητής να διαθέτουν πλήρη και ελέγξιμη εικόνα της απαίτησης.

Να παρέχονται χωρίς χρέωση οι συμβάσεις, οι τροποποιήσεις, το ιστορικό καταβολών και η εξέλιξη της οφειλής, με διακριτή αναφορά σε κεφάλαιο, τόκους, ανατοκισμούς, έξοδα και επιτόκια ανά περίοδο.

Να αποστέλλεται αυτομάτως αναλυτική ενημέρωση τουλάχιστον ανά τρίμηνο και οπωσδήποτε πριν από μεταβολή της δόσης λόγω οποιασδήποτε αιτίας αλλαγής. Ο ενδιαφερόμενος να επιλέγει επιστολή, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή πλατφόρμα και να μπορεί να εξυπηρετείται μέσω εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου.

Η παραπομπή σε πλατφόρμα να μην αρκεί χωρίς πραγματική πρόσβαση σε πλήρη και αποθηκεύσιμα στοιχεία. Να επιτρέπεται επανάληψη αιτήματος όταν τα στοιχεία είναι ελλιπή, ανακριβή ή έχουν μεταβληθεί.

Η μη εγγραφή σε πλατφόρμα να μην αποκλείει δικαιώματα όταν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία επικοινωνίας και ο οφειλέτης παρέχει τα αναγκαία δικαιολογητικά.

8. Να μη μετατρέπεται η σύμβαση ρύθμισης σε αυτοτελή εκτελεστό τίτλο

Άρθρο 231

Ζητούμε την απαλοιφή της παρ. 3 του προτεινόμενου άρθρου 63Ε και την αντίστοιχη αναδιαμόρφωση της παρ. 4.

Η προτεινόμενη αυτοτελής εκτελεστότητα αφορά τις συμβάσεις της νέας ειδικής διαδικασίας. Επιτρέπει, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, την επίσπευση εκτέλεσης βάσει της σύμβασης, χωρίς προηγούμενη έκδοση διαταγής πληρωμής ή καταψηφιστικής απόφασης. Η ρύθμιση πρέπει να αποτελεί μέσο βιώσιμης διευθέτησης και όχι μηχανισμό ενίσχυσης της εκτέλεσης χωρίς αντίστοιχες εγγυήσεις δικαστικής προστασίας.

Δεν καταργείται η ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ ούτε παρακάμπτονται οι νόμιμες προϋποθέσεις και διατυπώσεις εκτέλεσης. Ωστόσο, όταν χρησιμοποιείται η σύμβαση ως τίτλος, δεν μεσολαβεί το στάδιο έκδοσης και προσβολής νέας διαταγής πληρωμής και ο οφειλέτης καλείται να αμυνθεί στο στάδιο της εκτέλεσης. Η συμμετοχή στη διαδικασία δεν πρέπει να συνεπάγεται υποχρεωτική παροχή νέου εκτελεστού τίτλου στον πιστωτή.

Ζητούμε και την επανεξέταση της αντίστοιχης πρόβλεψης του άρθρου 27 του ν. 4738/2020 για τον εξωδικαστικό μηχανισμό.

Σε κάθε περίπτωση, απαιτούνται:

- α) Παράδοση πλήρους σχεδίου σύμβασης τουλάχιστον πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την υπογραφή.
- β) Συνοπτικό φύλλο όρων, πλήρης σύνθεση επιτοκίου και αναλυτικό δοσολόγιο.
- γ) Άμεση παράδοση αντιγράφων και ενημέρωση για κάθε μεταβολή.
- δ) Ρητή διατήρηση δικαιωμάτων και ενστάσεων για παράνομες χρεώσεις και εκκρεμών ενδίκων βοηθημάτων.

Σε κάθε περίπτωση, να αποκλείεται η διπλή είσπραξη της ίδιας απαίτησης, ανεξαρτήτως του αριθμού ή του είδους των εκτελεστών τίτλων που διαθέτει ο πιστωτής. Από το εκάστοτε απαιτούμενο υπόλοιπο να αφαιρούνται υποχρεωτικά όλες οι καταβολές που έχουν πραγματοποιηθεί έναντι της ίδιας οφειλής από τον οφειλέτη, συνοφειλέτη, εγγυητή ή τρίτο, περιλαμβανομένων των ποσών που έχουν εισπραχθεί μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης.

- ε) Προηγούμενη αναλυτική όχληση και εύλογη προθεσμία θεραπείας πριν από καταγγελία.

Καθυστέρηση του πιστωτή στην παράδοση ή υπογραφή της σύμβασης να μην οδηγεί σε άκαρπη περάτωση εις βάρος του οφειλέτη.

Η αναβίωση τυχόν διαγραφέντων ή προς διαγραφή ποσών σε περίπτωση αθέτησης να μην είναι αυτόματη και δυσανάλογη προς την παράβαση. Ιδίως όταν έχουν επιδεινωθεί οι οικονομικές συνθήκες του οφειλέτη οι οικονομικές συνθήκες του οφειλέτη. Να διασφαλιστεί αποτελεσματική δυνατότητα προσωρινής δικαστικής προστασίας.

9. Πλήρης αποκατάσταση παραβάσεων και σφαλμάτων

Άρθρα 220, 222 και 238–241

Η επιβολή διοικητικού προστίμου δεν αρκεί όταν παραμένουν οι οικονομικές και διαδικαστικές συνέπειες της παράβασης.

Να προβλεφθεί υποχρεωτική αποκατάσταση που περιλαμβάνει:

α) Διόρθωση της οφειλής και διαγραφή των επιβαρύνσεων που προκλήθηκαν από την παράβαση.

β) Επιστροφή ή συμψηφισμό αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών.

γ) Αναδρομική επαναφορά ρύθμισης που χάθηκε εξαιτίας σφάλματος του πιστωτή ή διαχειριστή.

δ) Ανάκληση ή άρση των σχετικών μέτρων είσπραξης, με δαπάνες του υπευθύνου.

ε) Διόρθωση ανακριβών αναφορών σε αρχεία πιστοληπτικής συμπεριφοράς.

Η προστασία να καλύπτει συμβατικές, δικαστικές και νομοθετικές ρυθμίσεις. Η επίκληση μηχανογραφικού προβλήματος ή ανάθεσης σε τρίτο να μην απαλλάσσει από την αποκατάσταση.

Να υπάρξει μεταβατική διαδικασία για προγενέστερες παραβάσεις των οποίων οι συνέπειες εξακολουθούν, χωρίς περιορισμό υφιστάμενων αξιώσεων. Όπου απαιτείται μεταρρύθμιση δικαστικής απόφασης ή άρση δικαστικού μέτρου, να προβλέπεται η προσήκουσα ταχεία δικαστική διαδικασία και υποχρέωση του υπεύθυνου πιστωτή να ενεργεί για την αποκατάσταση με δικές του δαπάνες. Η διοικητική διαδικασία να μην εμφανίζεται ως αυτοδίκαιη ανατροπή δεδικασμένου ή δικαιωμάτων τρίτων.

10. Πιστή εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων

Άρθρα 220 και 222

Να απαιτείται αναλυτική τεκμηρίωση του τρόπου εφαρμογής κάθε δικαστικής ρύθμισης και της βάσης κάθε επιτοκιακής ή άλλης επιβάρυνσης.

Να απαγορεύονται χρεώσεις χωρίς νόμιμη βάση ή αντίθετες προς τη δεσμευτική δικαστική κρίση. Σε περίπτωση παράβασης, να ακολουθούν διόρθωση, αποκατάσταση της ρύθμισης και επιστροφή ή συμψηφισμός αχρεωστήτως εισπραχθέντων.

Οι εποπτικές αρμοδιότητες να ασκούνται για τον έλεγχο συμμόρφωσης, χωρίς υποκατάσταση των δικαστηρίων στην επίλυση ζητημάτων που απαιτούν δικαστική κρίση.

11. Δικαίωμα επανεξέτασης αντί απόλυτων αποκλεισμών

Άρθρα 230, 235 και 244

Ζητούμε την κατάργηση των απόλυτων αποκλεισμών δεύτερης αίτησης για τα ίδια δάνεια και νέας προσφυγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό μετά από αθέτηση.

Η απώλεια μιας ρύθμισης στους όρους της οποίας ο οφειλέτης αποδεδειγμένα αδυνατεί να ανταποκριθεί δεν πρέπει να οδηγεί σε πρόσθετη ενίσχυση της εξασφάλισης του πιστωτή και ταυτόχρονα σε αποκλεισμό του οφειλέτη από τις διαθέσιμες διαδικασίες διευθέτησης. Απαιτείται δυνατότητα νέας αξιολόγησης της πραγματικής ικανότητας αποπληρωμής, ιδίως όταν μεσολαβούν ασθένεια, αναπηρία, ανεργία, μείωση εισοδήματος, οικογενειακή μεταβολή, σφάλμα του πιστωτή ή όταν αποδεικνύεται η μη βιωσιμότητα της προηγούμενης ρύθμισης.

Ειδικότερα, ζητούμε την αναδιατύπωση της παρ. 3 του προτεινόμενου άρθρου 63Θ, που προστίθεται με το άρθρο 235 του σχεδίου νόμου, ώστε:

α) Η αθέτηση της σύμβασης ρύθμισης να μη συνεπάγεται ούτε να θεμελιώνει δικαίωμα τροπής της προσημείωσης σε υποθήκη. Η δυνατότητα αυτή να μη δημιουργείται ούτε από την ιδιότητα της σύμβασης ρύθμισης ως εκτελεστού

τίτλου. Η υφιστάμενη προσημείωση να διατηρείται, χωρίς αναβάθμιση της εμπράγματης εξασφάλισης εξαιτίας της κατάρτισης ή της αθέτησης της ρύθμισης.

β) Να απαλειφθεί πλήρως η απαγόρευση νέας υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό για τα ποσά που περιλαμβάνονταν στη ρύθμιση που αθετήθηκε. Η προηγούμενη αθέτηση να μην αποτελεί αυτοτελή λόγο αποκλεισμού από νέα διμερή ρύθμιση ή από τον εξωδικαστικό μηχανισμό. Να προβλεφθεί αντίστοιχη εναρμόνιση των σχετικών διατάξεων του ν. 4738/2020.

Παράλληλα, να τροποποιηθεί η παρ. 3 του προτεινόμενου άρθρου 63Δ, που προστίθεται με το άρθρο 230, ώστε να επιτρέπεται νέα αίτηση όταν συντρέχουν οι παραπάνω περιστάσεις. Η πρόσβαση στην ειδική διαδικασία για οφειλέτες με ενεργή αλλά δυσβάστακτη ρύθμιση να κατοχυρωθεί ρητά, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη αθέτηση.

Η άσκηση του δικαιώματος επανεξέτασης να μην προϋποθέτει αποδοχή του αμφισβητούμενου υπολοίπου ή παραίτηση από αξιώσεις. Καταχρηστικές αιτήσεις μπορούν να αντιμετωπίζονται με συγκεκριμένα και ελέγξιμα κριτήρια, όχι με καθολικό αποκλεισμό.

12. Προστασία κατά την εξέταση και τον επανυπολογισμό

Άρθρα 221, 225, 235 και 240

Να καλύπτονται ρητά η έναρξη και η συνέχιση εκτέλεσης στην κύρια κατοικία κατά την προστατευόμενη περίοδο.

Να παρέχεται προσωρινή προστασία από την πρωτοκόλληση αίτησης με τα βασικά δικαιολογητικά, με σύντομο έλεγχο πληρότητας. Διαδοχικά αιτήματα συμπλήρωσης ή προσχηματικές απαντήσεις να μην παρακάμπτουν την προστασία.

Όταν αμφισβητείται τεκμηριωμένα το υπόλοιπο λόγω συγκεκριμένης παράνομης χρέωσης ή σφάλματος, να προβλέπεται ταχεία διαδικασία κρίσης και δυνατότητα αναστολής πριν από μη αναστρέψιμη πράξη εκτέλεσης.

Να απαιτείται νέα αξιολόγηση πριν από επαναληπτικό πλειστηριασμό όταν έχουν ουσιαδώς μεταβληθεί τα δεδομένα.

13. Εποπτεία που οδηγεί σε έγκαιρη διόρθωση

Άρθρα 238–241

Να διευκρινιστεί ότι ο αποκλεισμός επίλυσης ιδιωτικών διαφορών από την ΤτΕ δεν εμποδίζει τον έλεγχο συγκεκριμένης καταγγελίας για παράβαση νόμιμης υποχρέωσης και την επιβολή διορθωτικών μέτρων εντός των αρμοδιοτήτων της. Όπου απαιτείται πρόσθετη εξουσία ή κρίση επί ιδιωτικής διαφοράς, να προβλεφθεί ρητά η αρμόδια διαδικασία και να μην αποδίδονται στην ΤτΕ δικαιοδοτικές αρμοδιότητες μέσω αόριστης διατύπωσης.

Προτείνεται ενιαίο σημείο καταγγελιών, αυτεπάγγελτη διαβίβαση στην αρμόδια αρχή, αιτιολογημένη ενημέρωση του καταγγέλλοντος εντός συγκεκριμένης προθεσμίας και παρακολούθηση της πραγματικής συμμόρφωσης.

Για αμφισβητήσεις της βιωσιμότητας, του υπολοίπου ή της αποκατάστασης ζημίας να προβλέπεται δωρεάν, ταχεία ανεξάρτητη εξέταση και αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαστική προστασία. Οι επιμέρους αρμοδιότητες να καθοριστούν σαφώς, ώστε ο πολίτης να μη μετακινείται διαρκώς μεταξύ αναρμόδιων φορέων.

14. Πραγματικό ανώτατο όριο οφειλής

Άρθρο 221

Να αποσαφηνιστεί η εφαρμογή ανεξαρτήτως ημερομηνίας σύναψης, με διατήρηση ευνοϊκότερων ειδικών ορίων.

Να κοινοποιείται αναλυτικό φύλλο επανυπολογισμού, με πραγματικά εκταμιευμένο κεφάλαιο, διακριτές επιβαρύνσεις και όλες τις καταβολές.

Το άθροισμα των συνυπολογιζόμενων καταβολών και της ανεξόφλητης απαίτησης, περιλαμβανομένων μεταγενέστερων τόκων επιδικίας και ανατοκισμών, να μην υπερβαίνει το εφαρμοστέο όριο. Ο κανόνας να καλύπτει και υφιστάμενους εκτελεστούς τίτλους.

Το ανώτατο όριο δεν πρέπει να λειτουργεί ως τεκμήριο ότι κάθε χαμηλότερη απαίτηση είναι νόμιμη ή βιώσιμη. Να διατηρούνται ο έλεγχος παράνομων χρεώσεων και η δυνατότητα περαιτέρω μείωσης.

Η μη επιστροφή ποσών λόγω εφαρμογής του νέου πλαφόν να μην καταργεί αυτοτελείς αξιώσεις επιστροφής από άλλη νομική αιτία.

15. Κοινωνική λογοδοσία και έλεγχος αποτελεσμάτων

Άρθρα 212, 213, 224 και 242

Να θεσπιστεί μόνιμο γνωμοδοτικό όργανο με συμμετοχή οργανώσεων δανειοληπτών, συνταξιούχων και καταναλωτών.

Η αξιολόγηση να περιλαμβάνει, πέρα από τις εισπράξεις, τη διατήρηση ρυθμίσεων μετά από 12 και 24 μήνες, τους λόγους απόρριψης, τους χρόνους αποκατάστασης παραβάσεων, τα ποσά που διορθώθηκαν ή επιστράφηκαν και τις απώλειες κύριας κατοικίας.

16. Συνέχεια προστασίας και ορθή μετάβαση στο νέο πλαίσιο

Άρθρα 237 και 243 έως 245

Η αντικατάσταση των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Δεοντολογίας να μη δημιουργεί κενό προστασίας μέχρι την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων και τη λειτουργία της πλατφόρμας. Να διατηρούνται οι αναγκαίες προηγούμενες εγγυήσεις μέχρι την πλήρη ενεργοποίηση ισοδύναμων ή ευνοϊκότερων κανόνων.

Οι εκκρεμείς αιτήσεις να μεταφέρονται χωρίς νέα υποβολή, χωρίς επανεκκίνηση προθεσμιών υπέρ του πιστωτή και με διατήρηση των στοιχείων και δικαιωμάτων που έχουν ήδη θεμελιωθεί. Η επανέναρξη της διμερούς διαδικασίας μετά από άκαρπο εξωδικαστικό να υποστηρίζεται με αυτόματη ενημέρωση και να μη ματαιώνεται λόγω έλλειψης νέας αίτησης χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση.

Να διορθωθούν οι εσωτερικές παραπομπές. Ειδικότερα, η ειδοποίηση του άρθρου 244 παρ. 2 πρέπει να παραπέμπει στη διάταξη που πράγματι ρυθμίζει την επικοινωνία, δηλαδή στην παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου 63Γ, αντί της παρ. 1 του άρθρου 63Α. Να αποσαφηνιστεί επίσης η σχέση της νέας ειδικής διαδικασίας με άλλες συμβατικές ή δικαστικές ρυθμίσεις, χωρίς αδικαιολόγητη απώλεια ευνοϊκότερων δικαιωμάτων.

17. Προσιτή δικαστική προστασία και έλεγχος των δαπανών που επιβαρύνουν τον οφειλέτη

Πρόσθετες διατάξεις σε συνδυασμό με τα άρθρα 220, 227 και 238–241

Η οικονομική αδυναμία δεν πρέπει να στερεί από τον οφειλέτη ή τον εγγυητή τη δυνατότητα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Παράλληλα, η ανάθεση νομικών ή άλλων ενεργειών από τον πιστωτή ή τον διαχειριστή δεν πρέπει να δημιουργεί ανεξέλεγκτες πρόσθετες οφειλές.

Προσιτό κόστος δικαστικής προστασίας

Ζητούμε ειδική ενίσχυση της νομικής βοήθειας για διαφορές σχετικές με δάνεια, ρυθμίσεις και αναγκαστική εκτέλεση. Η επιλεξιμότητα να λαμβάνει υπόψη το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα μετά τις αναγκαίες δαπάνες διαβίωσης και τις τεκμηριωμένες ανάγκες υγείας και φροντίδας. Η κυριότητα της κύριας κατοικίας να μην αποτελεί από μόνη της λόγο αποκλεισμού.

Η κάλυψη να περιλαμβάνει την αναγκαία νομική συμβουλή, τον έλεγχο της απαίτησης και της σύμβασης, την εκπροσώπηση, τις ανακοπές, τις αιτήσεις αναστολής και τα αναγκαία έξοδα επιδόσεων και τεχνικής τεκμηρίωσης. Να προβλέπονται πλήρης κάλυψη για όσους αδυνατούν να πληρώσουν και κλιμακωτή επιδότηση για όσους διαθέτουν περιορισμένη δυνατότητα συμμετοχής.

Να θεσπιστούν μειωμένα ή μηδενικά παράβολα και τέλη για τις παραπάνω κατηγορίες. Οι αιτήσεις νομικής βοήθειας σε υποθέσεις επικείμενης εκτέλεσης να εξετάζονται επείγοντως, με ειδική πρόβλεψη ώστε η αναμονή της απόφασης να μην προκαλεί απώλεια δικονομικών προθεσμιών.

Πριν από την ανάθεση υπηρεσιών, να παρέχεται έγγραφη ενημέρωση για την αμοιβή, τις προβλεπόμενες πρόσθετες δαπάνες και τις προϋποθέσεις μεταβολής τους. Η δημόσια κάλυψη να συνοδεύεται από επαρκή και έγκαιρη αποζημίωση των επαγγελματιών που παρέχουν τη νομική βοήθεια.

Να προβλεφθούν επίσης δυνατότητα περιορισμού της δικαστικής δαπάνης που επιβάλλεται στον οικονομικά αδύναμο οφειλέτη και ειδική προστασία όταν η προσφυγή του ήταν εύλογη και τεκμηριωμένη, ακόμη και αν δεν έγινε τελικά δεκτή.

Περιορισμός των εξόδων που μετακυλίνουν στον οφειλέτη

Κάθε χρέωση εξόδων από πιστωτή ή διαχειριστή να επιτρέπεται μόνο εφόσον έχει συγκεκριμένη νόμιμη βάση, αντιστοιχεί σε υπηρεσία ή πράξη που πράγματι πραγματοποιήθηκε και είναι αναγκαία, τεκμηριωμένη και αναλογική.

Να θεσπιστούν ανώτατα όρια ανά κατηγορία μετακυλιόμενης δαπάνης και διαδικαστικό στάδιο, με δημοσιευμένη μεθοδολογία. Τα όρια να αφορούν το ποσό που μπορεί να καταλογιστεί στον οφειλέτη, ανεξαρτήτως της αμοιβής που συμφώνησε ο πιστωτής με τον συνεργάτη του. Η χρέωση να μην υπερβαίνει ούτε το πραγματικό επιλέξιμο κόστος ούτε το αντίστοιχο νόμιμο ανώτατο όριο.

Κάθε ποσό να γνωστοποιείται χωριστά, με αναφορά στην πράξη, την ημερομηνία, τον δικαιούχο της αμοιβής, τη νόμιμη βάση και τα σχετικά παραστατικά. Αόριστες εγγραφές όπως «νομικά έξοδα», «έξοδα φακέλου» ή «λοιπές δαπάνες» να μην αρκούν. Το βάρος απόδειξης της νομιμότητας και του ύψους της χρέωσης να φέρει ο πιστωτής.

Να απαγορεύονται η μετακύλιση γενικών λειτουργικών εξόδων, αμοιβών διαχείρισης και συνήθων ενεργειών ενημέρωσης ή είσπραξης, οι προσφυζήσεις επί αμοιβών τρίτων και η διπλή χρέωση της ίδιας υπηρεσίας. Να διατηρείται η δωρεάν εξέταση αιτημάτων ρύθμισης και παροχή των υποχρεωτικών στοιχείων ενημέρωσης.

Έξοδα που προκλήθηκαν από σφάλμα, παράλειψη, παράνομη ενέργεια ή αδικαιολόγητη επανάληψη πράξεων του πιστωτή ή των συνεργατών του να τον βαρύνουν αποκλειστικά. Η δικαστικά επιδικασθείσα δαπάνη να διακρίνεται από τα συμβατικά ή εξωδικαστικά έξοδα και να μην επαναχρεώνεται με διαφορετική ονομασία.

Δωρεάν και αποτελεσματική αμφισβήτηση

Να προβλεφθεί δωρεάν διαδικασία αμφισβήτησης των χρεώσεων, με αιτιολογημένη απάντηση και πρόσβαση σε ανεξάρτητο έλεγχο εντός συγκεκριμένων προθεσμιών.

Μέχρι την κρίση επί τεκμηριωμένης αμφισβήτησης, το αμφισβητούμενο έξοδο να μην εκτοκίζεται ή κεφαλαιοποιείται και να μην αποτελεί αυτοτελή λόγο καταγγελίας της ρύθμισης ή λήψης μέτρων εκτέλεσης, εφόσον καταβάλλεται το μη αμφισβητούμενο ποσό.

Παράνομες χρεώσεις να διαγράφονται και, αν έχουν εισπραχθεί, να επιστρέφονται ή να συμψηφίζονται, μαζί με τις επιβαρύνσεις που προκάλεσαν.

Για ποσά που έχουν καθοριστεί δικαστικά, να προβλέπεται η προσήκουσα δικαστική διαδικασία ελέγχου.

Ζητούμε οι ουσιώδεις εγγυήσεις να περιληφθούν στον νόμο, με σαφές πεδίο εφαρμογής και προθεσμίες. Η διαπραγμάτευση χρειάζεται κοινά ελάχιστα πρότυπα προστασίας, ενώ οι ευρύτερες αλλαγές σε δικαστικές ρυθμίσεις, στον εξωδικαστικό και στο ακατάσχετο απαιτούν ρητές ειδικές διατάξεις. Το πλαίσιο πρέπει να αξιολογείται από τις βιώσιμες λύσεις και την πραγματική αποκατάσταση των παραβάσεων, με διατήρηση των αναγκαίων μέσων αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Ομοσπονδία Συνταξιοχικών Τραπεζικών Οργανώσεων Ελλάδος — ΟΣΤΟΕ